

МІЖНАРОДНИЙ
ФОНД
ВІДРОДЖЕННЯ

Ким є і Ким не є асистент вчителя: Словацька Республіка

Пілотне введення посади ромського асистента вчителя, щоб допомогти ромським дітям подолати мовні бар'єри і наздогнати дошкільну підготовку.

До 2009 року ромським асистентам (а більшість з них – роми) необов'язково було мати вищу освіту. Достатньо **мати сертифікат** про закінчення школи. Кандидат на цю посаду мав **знати ромську мову**, проявляти **інтерес до роботи з ромськими дітьми**, бажання поширювати педагогічні знання, здійснювати активну роботу з ромською громадою та індивідуальний догляд за сім'ями з дітьми.

2017 рік – Міністерство освіти, науки, досліджень та спорту Словацької Республіки виділило кошти на реалізацію проектів розвитку, спрямованих на розвиток регіональної та мультикультурної освіти учнів національних меншин у початковій та середній школі.

2009 рік – влада підвищила професійні та освітні вимоги до цієї посади. Ці зміни були спрямовані на отримання вищого освітнього рівня серед асистентів вчителя.

Основна функція ромських асистентів полягає у налагодженні та підтриманні комунікації із родинами дітей ромських громад та представниками навчальних закладів, допомозі дітям в навчальному процесі та позакласних заходах.

Школи можуть самостійно визначати низку функцій та обов'язків для ромського асистента вчителя.

СЕРЕД ОСНОВНИХ ЗАВДАНЬ РОМСЬКИХ АСИСТЕНТІВ Є:

полегшення спілкування між вчителями та дітьми ромів, зокрема, допомога ромським дітям у розумінні вказівок вчителів та підтримці їхньої освітньої діяльності (**робота в класі на уроці**)

підготовка до школи, підтримка у виконанні домашніх завдань та організація дозвілля й культурних заходів (**робота поза уроком**)

налагодження відносин між школами та ромськими сім'ями, ромською громадою в цілому (**робота з громадою**)

Республіка Сербія

Ромські асистенти розподіляють час на підтримку дітей у навчальній діяльності в школах та на відвідування ромських громад.

Щоб бути асистентом, необхідно **мати сертифікат** про повну середню освіту. На початку своєї роботи асистенти **мають пройти додатковий курс**, який охоплює 6 модулів з 30 кредитами по ECTS (ECTS – European Community Course Credit Transfer System – кредитна система для вимірювання оцінок та зарахування їх у різних закладах вищої освіти). **Підготовка асистентів** здійснюється спеціальними педагогічними коледжами, а також закладами вищої освіти (інститут, академія, університет).

Асистенти отримують заробітну плату з національного бюджету, як і всі вчителі.

У 2014 році була створена **Асоціація педагогічних асистентів Сербії**, яка об'єднує працівників цієї посади та надає можливість для покращення навичок та обміну знань (www.apas.org.rs).

На сьогоднішній день у Сербії працюють 174 асистенти вчителя. Роль асистента регулюється ст. 117 Закону «Про основи освітньої системи», 2009 р., а також Правилами Програми підготовки педагогічних асистентів.

Чеська Республіка

Ромські асистенти вчителя були апробовані ще у 1993 році у початкових школах міста Острава з метою покращення якості освіти для учнів пілотних шкіл. Результати такої програми виявилися успішними. Міністерство освіти визначило кваліфікації, необхідні для працевлаштування асистентів та продовжувало пілотну апробацію роботи асистентів. Необхідними умовами були **вік від 18 років** та **наявність сертифікату про закінчення школи**. Для належної підготовки асистентам необхідно було **прослухати 180-годинний курс**, який містив необхідні теоретичні знання.

Продовжують впроваджуватися програми розвитку дітей «Підтримка інтеграції ромської громади» та «Школи з денною програмою». У рамках цієї програми було розроблено спеціальну навчальну програму для педагогічних помічників з ромської громади.

Зараз асистенти виконують роль «містка» між ромськими громадами та навчальними закладами.